

God preekt tegen Kaïn

Ds. A.T. Vergunst – Genesis 4: 5b-7

Zingen: Psalm 1: 1, 2, 3

Lezen: Genesis 4

Zingen: Psalm 95: 1, 4, 5

Zingen: Psalm 86: 2, 3, 6

Zingen: Psalm 111: 1, 6

Er is iets heel verschrikkelijks gebeurd, gemeente. Er zijn eigenlijk geen woorden voor om dat te beschrijven. Waar heb ik het nu over? Over wat wij gelezen hebben uit het eerste boek van de Bijbel. En het verschrikkelijke wat daar beschreven is, is dit: dat wij niet meer weten wie onze goede, grote Schepper is. Dat wij niet meer weten wat voor hart - dat is natuurlijk menselijk gesproken - er in die God klopt. Dat hart van liefde!

John Bunyan heeft een mooi, maar eigenlijk ook heel triest boek geschreven, namelijk 'De Heilige Oorlog'. Ik weet niet of je het wel eens gelezen hebt, anders moet je het maar eens aanschaffen. Hij beschrijft daar de ziel als een menselijke stad. En die stad heeft zichzelf aan de duivel overgeven. En dan beschrijft hij zo treffend hoe de duivel die stad is binnengekomen. Hij heeft schoonmaak gehouden. Hij heeft overal de beeltenissen van God weggehaald. Alles weggehaald wat maar in het minste aan God zou doen herinneren. Helemaal niets meer in de stad, alles weg!

En weet u, dat is nu juist ons probleem. Onbekend maakt onbemind. En omdat wij God niet kennen, hebben wij Hem ook niet lief.

Ik wil in deze dienst met u over God spreken. En onze tekst is Gods preek tegen Kaïn, waarin Zijn liefde tot Kaïn spreekt. Nu kijkt u misschien eventjes op. 'Wat?' Ik wil dat u met me meedenkt over wat hier in dit hoofdstuk staat beschreven. God Zélf spreekt, en wat er in Gods spreken klinkt... ik hoor daar liefde in. Zelfs voor zo'n man als Kaïn! Zullen we samen luisteren? Onze tekst is juist dat eerste gesprek waarin God met Kaïn spreekt, Genesis 4 vers 5b tot en met 7:

Toen ontstak Kaïn zeer en zijn aangezicht verviel. En de HEERE zeide tot Kaïn: Waarom zijt gij ontstoken en waarom is uw aangezicht vervallen? Is er niet, indien gij wel doet, verhoging? En zo gij niet wel doet, de zonde ligt aan de deur. Zijn begeerte is toch tot u, en gij zult over hem heersen.

Het thema van de preek is: God preekt tegen Kaïn.

1. Gods liefde zoekt zondaren
2. Gods liefde is oprecht
3. Gods liefde sluit niemand uit

1. Gods liefde zoekt zondaren

Laten we samen deze geschiedenis van Kaïn overdenken. Nee, het gaat hier eigenlijk niet over Kaïn. Het gaat in heel de Schrift niet zozeer over mensen. Het gaat in de Bijbel toch uiteindelijk over Gods openbaring. Het boek Genesis is het boek van het begin. Genesis betekent: oorsprong. En in elk hoofdstuk van dit boek wordt weer iets anders van God geopenbaard.

In het tweede hoofdstuk openbaart Hij Zijn scheppende kracht en Zijn goedheid. Hoe Hij de mens geschapen heeft. Hoe Hij met de mens in een verbond getreden is; het werkverbond. Hoe Hij Adam en Eva alles gegeven heeft om gelukkig te zijn.

In hoofdstuk 3 hebben we het allemaal verwoest, totaal verwoest. Toen kwam er die diep opstandige oorlog, zoals Bunyan dat zo pakkend schrijft. Maar we lezen in hoofdstuk 3 nog een andere Godsopenbaring. Want God heeft de deur niet dichtgedaan. Dat mocht Hij doen. Dat kon Hij doen. Maar Hij heeft een andere deur opengedaan. We noemen dat het genadeverbond. Want Hij komt met de belofte om de strijd aan te binden met de duivel en om de vrouw en haar Zaad uit de klauwen van de vorst der duisternis te verlossen.

We komen bij het vierde hoofdstuk. En dan is de Godsopenbaring nog niet klaar! Daar preekt God. Het is opmerkelijk dat God Kaïn opzoekt. Ik lees nergens in dit hoofdstuk dat Kaïn de Heere zoekt. Leest ú dat ergens? Nee, hij zocht God niet. En hij gehoorzaamde God ook niet. Hij is er heel bewust mee bezig om dat wat God gezegd heeft te vergooiden en er niet naar te luisteren. Dat lezen we in dit hoofdstuk.

Kaïn merkte dat God niet zo blij was met zijn offer. Hoe hij dat precies weet staat er niet, dat laten we dan ook maar rusten. Maar hij merkt het wel. Hij voelt het aan: wat ik gedaan heb, daar is God niet blij mee. Maar in plaats dat hij nu op de knieën valt en zegt: 'Heere, wat heb ik nu gedaan? Ik heb zonde gedaan', in plaats dat hij nu zegt: 'Heere, wilt U me laten zien wat ik fout heb gedaan?', in plaats daarvan loopt hij met gebalde vuisten rond.

Toen ontstak Kaïn zeer en zijn aangezicht verviel. Hij doet niet eens de moeite om zijn gevoelens te verbergen. Als je die man zag lopen... dan kon je het aan hem zien: die is laaiend! De woede sprak uit zijn ogen en uit zijn houding. Hij is kwaad en boos en hij ontstak zeer. In het Hebreeuws staat er: er is een brandend vuur in hem. Een vuur van woede. Zo liep hij rond: bitter, nors, zuur. En hij maakt het iedereen duidelijk, vooral zijn broer.

Maar ook God zag het! En dan lezen we: *En de HEERE zeide tot Kaïn...* Dat vind ik zo mooi. De Heere zegt niet: 'Weg met die kerel! Ik wil niks te doen hebben met die man!' Nee, Hij zocht hem op. Vindt u dat niet verwonderlijk? Hij zocht die Kaïn. Hij zocht die Kaïn op. Hoe God precies heeft gesproken? Ook dat weten we niet. Maar Hij spréékt, heel doelbewust. Hij spreekt heel zachtmoedig. Hij benadert Kaïn zo mild, met een vraag: 'Waarom ben jij zo boos, Kaïn? Wat is er met jou aan de hand? Waarom ben je zo boos op Mij?'

Niet scherp. Geen vuist. Nee, God komt heel mild naar Kaïn toe en vraagt waarom hij zo boos is en zo donker kijkt. Hij zoekt het hart van deze man te winnen, met goedheid en

met liefde. Hij zegt niet: 'Ga weg van Mij, jij zondaar! Ik wil je gezicht niet meer zien en je stem niet meer horen. Ga uit Mijn gezicht!'

Gemeente, voelt u aan wat er in het hart van God leeft voor die man die God Zelf geschapen heeft? Kaïn heeft bewust gezondigd. Hij wist best dat hij iets fout had gedaan. Kaïn wist hoe hij God moest dienen en hij deed het expres verkeerd. Hij zei: 'Nee, een lammetje hoeft niet hoor. Een kropje sla en wat worteltjes offeren, dat is goed genoeg voor de Heere. Daar moet Hij ook blij mee zijn. Ik heb het zelf geteeld en netjes gemaakt.' Maar hij wist heel goed dat daar iets fout was. En nu zegt de Heere niet: 'Je hebt Mij beledigd met je zielloos offer, alsof Ik een afgod ben, die je kunt dienen zoals jij denkt dat het wel kan.' Nee, de Heere komt vragend. De Heere komt in deze dienst ook vragend. Hij vraagt ook aan ons: *Waarom zijt gij ontstoken en waarom is uw aangezicht vervallen?* We gaan zo verder op die vraag in.

Eerst wil ik met u nadenken over de vraag: Wat ligt er nu áchter deze vraag? Ik zei dat wij een verkeerd Godsbeeld hebben. Dat hebben we ook. We hebben een totaal verduisterd verstand. God is geen wereldse koning die de stad omsingelt en totaal uithongert om tot overgave te dwingen.

Nee, dan moet u 'De Heilige Oorlog' van John Bunyan nog maar eens lezen. Als stad Mensziel zichzelf heeft afgezonderd van haar rechtmatige Eigenaar El Schaddaï, dan worden zelfs de engelen stil wanneer ze horen wat God van plan is. En dan zendt Hij Zijn kapiteins uit naar de poorten van Mensziel. Treffend, hè? Dan komen ze niet met een kanon om die stad kapot te schieten, maar ze komen met een vraag: 'Willen jullie terugkomen? Ik zal het jullie allemaal vergeven.' Wat heeft Bunyan toch begrepen wat er in het hart van God leeft.

Achter de vraag aan Kaïn ligt zo'n dierbaar hart van God. Het is vol van barmhartigheid. Barmhartig is een oudnederlands woord. Het betekent: brandend van hart. In Gods hart brandt genade, liefde, zoekend de zondaren die zich expres, doelbewust en zonder berouw tégen Hem gekeerd hebben.

Gemeente, hoe denkt u nu over God als u bidt? Jongens, meisjes, als jullie je knieën buigen, hoe denk je dan over God? Denk je dan net als de verloren zoon: 'Ja, er is eigenlijk geen kans meer om nog een eigen zoon te worden. Misschien nog een knechtje...' Maar die verloren zoon kende zijn vader nog niet! En zo kennen wij het hart van God óók niet.

Nogmaals, hoe denkt u over God, als u bidt? Als de schuld op de schouders ligt. Als je niet bent zoals je zou moeten zijn. Als er verdriet in het hart is over wat je gedaan hebt. Als je jezelf gaat realiseren: ik heb wéér gezondigd. Als je Hem gaat zoeken. Denken we dan aan dit vierde hoofdstuk uit Genesis? Daar lezen we over een God Die zondaren zoekt, voordat ze zelfs ook maar een greintje berouw hebben. Dat hadden Adam en Eva ook niet. Die lagen niet op hun knieën toen ze gevallen waren: 'O Heere, alstublieft...' Nee, dat doen ze niet. Ze rennen weg. Maar God zoekt ze op.

Hij zoekt ook u. Geloof je dat, dat God jouw hart echt zoekt? Ik vind het heel moeilijk om dat te geloven voor mezelf; dat zo'n heilige en goede God met zulke ondankbare en harde mensen van doen wil hebben.

Er zijn zoveel mensen in de wereld die vandaag niet in de kerk zitten. Dat zijn slechte mensen, hè? Heel slecht. Maar, wij zijn... nóg slechter. Want wij weten zoveel beter. Hij heeft ons geroepen. Die mensen in de wereld hebben misschien nog nooit Zijn stem gehoord in Zijn Woord; wel in hun geweten. Gemeente, wij zijn geen haar beter dan Kaïn, maar we moeten ook nooit anders gaan denken over God dan hoe Hij Zich geopenbaard heeft.

Er staat in Jesaja 55 een tekst die jaren geleden op mij zo'n diepe indruk maakte. Ik zal hem eerst voorlezen. U kent hem wel uit uw hoofd. *De goddeloze verlate zijn weg en de ongerechte man zijn gedachten.* Houd dat vast: zijn dénken. *En hij bekere zich tot de HEERE.* Hij gaat terug. *Zo zal Hij Zich zijner ontfermen, en tot onze God, want Hij vergeeft menigvuldiglijk.* (Jes.55:7) Dan volgt een prachtige tekst, die we vaak in allerlei verbanden aanhalen: *Want Mijn gedachten zijn niet ulieder gedachten, en uw wegen zijn niet Mijn wegen, spreekt de HEERE. Want gelijk de hemelen hoger zijn dan de aarde, alzo zijn Mijn wegen hoger dan uw wegen, en Mijn gedachten dan ulieder gedachten.* (Jes.55:8-9)

Als er bijvoorbeeld een ernstig ongeluk is gebeurd, dan wijzen we op deze tekst. En dat is goed. Maar het is niet wat de Heere daar bedoelt. Dan moet u daar de kanttekeningen nog maar eens op na lezen. Dit wordt er bedoeld: Als Ik de goddeloze mens tot bekering roep en zeg: 'Kom, je mag naar Mij terug komen en Ik zal je menigvuldiglijk vergeven', dan denk Ik niet zoals jullie mensjes denken. Als iemand nog maar op je tenen trapt, dan vind je het al heel moeilijk om te vergeven. Maar zo ben Ik niet; Mijn gedachten zijn niet ulieder gedachten! En denk nooit dat Ik ben zoals jullie gevallen mensen zijn. Ik ben zoals Ik hier Kaïn zoek om hem te bewegen terug te keren.

Dat was de eerste gedachte: Gods liefde zoekt zelfs de grootste zondaar. Nu het tweede:

2. Gods liefde is oprecht

Wat denkt u dat de Heere bedoelt met die vraag: 'Kaïn, waarom ben je zo boos?' Wat zou daar achter liggen? Dat vraag ik me altijd af als ik een preek aan het voorbereiden ben: 'Heere, wat wilt U nu van Uw hart laten zien in deze geschiedenis?' Daar gaat het toch om? Ik denk dat de Heere de bekering van Kaïn zoekt. Denk je dat ook niet, jongens? Zou de Heere dat niet bedoeld hebben? Hij pakt op zo'n zachte manier deze toch zo heel goddeloze man aan. 'Kaïn, luister nu toch. Waarom doe je zo?' God zoekt zijn bekering en zaligheid.

Dat staat ook ergens anders in de Bijbel. God heeft geen lust, geen plezier, in de dood van de goddeloze. Echt niet! Geloof u dat? Het staat er toch? Kunt u het begrijpen? Nee, maar het staat er wel. Hij heeft geen lust in de dood van de goddeloze, maar dat hij zich bekere en leve!

Zo zoekt de Schepper jou op, ook in deze dienst. Ik weet niet hoe je hier in de kerk zit. Misschien wel net zo als Kaïn. Dan vraagt God aan je: 'Waarom ben je zo boos? En waarom loop je zó rond? Heb Ik je iets fout gedaan?' Laten we eens proberen te antwoorden. Heeft de Heere iets fout gedaan toen Hij ons schiep, met al die geschonken geestelijke aspecten van het leven? Heeft God iets niet gedaan wat Hij wel had moeten doen?

Gemeente, jonge vrienden, ik weet niet wat er in uw hart leeft, maar ik weet dat er in elk onbekeerd hart boosheid en woede tegen God leeft. En God vraagt: 'Is daar een reden voor? Kaïn, waarom ben jij zo boos?'

Gemeente, laat die vraag nu eens even doordringen. O, wij kunnen zo goed redeneren. En wij kunnen ook zo goed zondigen in onze gedachten. Maar ik mag zeggen - en ik hoop dat u ermee instemt: God heeft nooit iets fout gedaan. Nooit! In jouw leven niet en in mijn leven niet. Alle ellende, alle problemen, alle zonden en alle verdriet is mijn schuld en jouw schuld. En het is niet de schuld van onze Schepper. Bent u het daarmee eens? Ik hoop het. Er is geen reden dat we ooit een verkeerde gedachte hebben over die grote God Die ons gemaakt heeft en Die ons zelfs nu zoekt, zoals Hij Kaïn zocht. Kaïn, die met zijn zelfgemaakte godsdienst dacht dat hij God wel een plezier deed. God zegt: 'Nee, niks daarvan!'

Toe, gemeente, heeft God ergens gefaald? Ik kom wel eens in andere landen waar ze nog nooit van de Naam Jezus gehoord hebben. Althans, niet alle mensen. En ik kan niet met ze praten, want ik ken die taal niet. Dan loop ik daar wat rond en dan denk ik: 'Heere, waarom heb ik die Naam nu wel gehoord? Waarom mocht ik nu opgroeien onder die prachtige boodschap van het Evangelie en deze mensen niet? Ze gaan straks ook sterven.' En dan heb ik het niet meer... Waarom ik wel, u wel en zij niet? Doet God iets fout? Nee, dat niet. Maar ik kan er niet over uit dat ik het gehoord heb.

Ik mag het u vertellen wat er in het hart van God leeft; in het hart van die God Die ons gemaakt heeft en tegen Wie wij in opstand gekomen zijn. In Zijn hart leeft liefde die ik niet kan peilen en niet kan beschrijven. En die liefde zoekt u, nu! Hij zoekt jouw hart, jouw leven.

Kom, laten we het volgende vers eens lezen. Dat is niet zo'n makkelijk vers. Er staat dit: *Is er niet, indien gij wel doet, verhoging?* De Heere laat duidelijk horen dat er een weg terug is voor deze man. Kaïn heeft tegen God gezondigd; heel diep, heel sterk, heel bewust. Maar God zegt: 'Er is nog een weg terug! De deur is nog niet dicht! *Is er niet, indien gij weldoet, verhoging?*'

Dat is een moeilijke tekst. Laat ik het eenvoudig maken. Wat de Heere hier bedoelt is: 'Kaïn, voor jou is de weg ook open. Net als voor je broer Abel. Als je maar komt in de weg die Ik geopenbaard heb. Niet door jouw offertjes en andere dingen, maar door het Lam Dat Ik al geslacht heb in Genesis 3. Die weg is voor jou ook open, Kaïn. *Is er niet, indien gij weldoet, verhoging?* Als je Mijn roepstem beantwoordt, als je Mijn weg bewandelt, Kaïn, dan is er verhoging!'

Zo spreekt God met Kaïn. Waarom? Omdat God oprecht zijn bekering zoekt. Er staan teksten in de Bijbel, gemeente, die je gewoon móet lezen. Ik lees er weer één voor. Petrus moest preken tegen de mensen die de Heere Jezus aan het kruis hadden genageld. Moet je jezelf voorstellen! Stel u voor dat iemand uw enig en dierbaar kind neemt en aan een kruis hangt, alleen maar omdat hij goed deed en de waarheid sprak. En u zou de vader zijn. Wat zou de eerste boodschap zijn die u naar die moordenaars zou overbrengen?

Ik zal u lezen wat de boodschap is die Petrus naar die moordenaars moet brengen. *God, opgewekt hebbende Zijn Kind Jezus, heeft Denzelven eerst tot u gezonden, dat Hij úlieden - goed luisteren! - zegenen zou, daarin dat Hij een iegelijk van u afkere van uw*

boosheden. (Hand.3:26) Wie kan ooit God verklaren, dat Hij zo'n boodschap stuurt naar mensen die zoiets gedaan hebben? Begrijpt u het, gemeente? U mag alles vergeten, maar dit niet! Want hoe wij over God denken is niet zoals Hij werkelijk is. En als we dat nu allemaal erkennen en naar huis gaan en zeggen: 'Heere, wilt U me leren Wie U echt bent? Wilt U mijn gedachtewereld corrigeren, mijn oog dat verblind is door de zonde, mijn verstand dat totaal in het duister leeft, en uitleggen Wie U nu eigenlijk bent?'

Is er niet, indien gij weldoet, verhoging? De Heere bedoelt natuurlijk niet: 'Kaïn, met hard werken kom je er wel.' Nee, dat is niet wat de Heere bedoelt. Niet de weg van doen en de zaligheid verdienen. 'Kaïn, er is een weg voor jou. Niet wat je zelf moet doen. Maar er is een Ander, Die Ik kom brengen in deze wereld. Dat is Mijn Zoon. Dat is de Heere Jezus Christus. Die zal genoegdoen voor de zonden van Mijn volk en zal al de schuld op Zich nemen. En door Hem is er een weg terug.'

Gemeente, gelooft u dat voor uzelf? Misschien worstelt u er wel mee. 'Ja, dat is allemaal wel waar, maar voor iemand anders. Is dat nu wel echt waar voor mij? Zou er voor mij nog hoop zijn?'

U hoeft mij niet te geloven, hoor. Maar ik vraag u wel om dit Boek, deze Bijbel, te geloven. En daar lees ik in dat er zelfs voor de grootste zondaar, die bijna in de hel valt en die vraagt: 'Wilt U mij gedenken als U in Uw koninkrijk komt?', genade is. Er is hoop! Niet in ons, maar in dat almachtige hart van God, Die Zijn Zoon niet spaarde, maar Hem naar deze wereld bracht en daarover ook met u spreken wil.

Kom, de Heere waarschuwt Kaïn zelfs nog. Even meelesen; het is weer een moeilijke tekst. In het Hebreeuws is het eigenlijk de moeilijkste tekst van het boek Genesis. *En zo gij niet wel doet, de zonde ligt aan de deur. Zijn begeerte is toch tot u, en gij zult over hem heersen.* De Heere waarschuwt hem. Hij zegt: 'Kaïn, kijk uit. Het ligt bij jou aan de deur en het gaat je verslinden.'

In het Hebreeuws staat er het beeld van een roofdier. 'Kaïn, als jij je niet bekeert, als jij niet tot inkeer komt, als jij niet anders gaat doen, als jij niet naar me luistert... die zonde ligt als een roofdier naast de deur van je hart. En die springt straks op je en die sleurt je weg.'

God waarschuwt hem. Wat is die zonde dan, gemeente? Die onhandelbare zonde die daar op de loer ligt bij Kaïns hart? Die zonde die je bij de horens moet vatten, want anders neemt die zonde jou. Is dat de zonde dat hij zijn broer gaat vermoorden? Want hij loopt rond met de gedachte: Ik ga die Abel van kant maken. Ik kan die kerel niet uitstaan, dat fijne ventje! Is dat het? Nou, ik denk het eigenlijk niet. Het gaat dieper. Dit is de zonde van het ongeloof. Het ongeloof ligt op de loer. Die Kaïn wil niet geloven wat God hem heeft geopenbaard. En wat hij allemaal weet, weten wij natuurlijk niet. Het is het begin van de openbaring. Maar hij weet waarschijnlijk veel meer dan hier op papier staat in dit hoofdstuk.

Mijn vrienden, Kaïn heeft dezelfde grote zonde aan het hart liggen als die bij ons hart ligt: Kapitein Ongeloof. Als je 'De Heilige Oorlog' hebt gelezen, zul je hem herkennen. Bunyan beschrijft dat meesterlijk. Kapitein Ongeloof houdt alles in bedwang. Hij houdt ook ons in bedwang. Hij staat bij ons oor en zegt: 'Ach, niet naar luisteren, joh.' Hij staat bij onze ogen en zegt: 'Kijk daar maar naar, hoor!' Hij staat bij onze gedachten, bij ons verstand. Hij redeneert, hij denkt, hij stuurt en hij zit overal in, die Kapitein Ongeloof. Hij

staat onder het oppergezag van de satan. En hoe meer je naar hem luistert en ingaat op zijn ongelovig geredeneer, hoe sterker zijn greep wordt. Daarom zegt God tegen Kaïn: 'Kaïn, kijk uit! Die zonde ligt aan de deur.'

Zijn begeerte is toch tot u, en gij zult over hem heersen. Dat is het moeilijkste gedeelte van onze tekst. Daar kun je twee kanten mee op. Ik zal ze beiden even aanstippen. Leest u mee? *Zijn begeerte.* Wie is die 'zijn'? Is dat Abel? In de zin van: 'Kaïn, jij zult toch de oudste blijven en jij zult over hem, Abel, heersen'? Dat is de ene mogelijkheid.

Er is een andere mogelijkheid, waarbij het helemaal niet over Abel gaat, maar over de zonde in Kaïns hart. 'Zijn begeerte, die zonde, dat ongeloof, die duivel, is tot u! Als jij die zonde niet bestrijdt, gaat die zonde over jou heersen.'

Ik kies de tweede mogelijkheid, maar anderen kiezen de eerste. Ik lees erin dat de Heere toch wijst naar Kaïn en zegt: 'Kaïn, er is een weg van overwinning.' Die is natuurlijk niet in Kaïn, gemeente. Maar dan gaan we terug naar Genesis 3. Daar heeft de Heere iets anders gezegd, waar eigenlijk hetzelfde woord weer terugkomt. Hij heeft gezegd: *Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar Zaad; Datzelve zal u de kop vermorzelen, en gij zult Het de verzenen vermorzelen.* (Gen.3:15) 'Daar is er Eén, Kaïn, Die jou kan verlossen van de zonde die op de loer ligt en die jou al heel erg in de greep heeft.'

Gemeente, dat is toch waar? Het is toch niet iets wat we zelf kunnen doen? We kunnen onszelf alleen maar dieper in de put werken. We kunnen alleen maar onze zonden vermeerderen. We hebben geen kracht, we hebben geen mogelijkheid, we hebben niets. Er is in ons niets, niets! Maar in Gods is alles, álles! In Zijn Zoon, in Zijn Geest. Die machtige God die Schepper is, is ook de Herschepper. En Hij staat voor Kaïn en zegt: 'Kaïn, er is een weg. Niet bij jou, maar bij Mij. En door Mij kan het slangenhoofd worden verbrijzeld.'

Nu nog kort het derde: Gods liefde sluit niemand uit. Maar we zingen eerst Psalm 86 vers 2, 3 en 6:

Wie toch is, als Gij, weldadig?
Wees mij dan, o HEER', genadig;
Want mijn roepen en geklag
Klimt tot U, de ganse dag;
Wil de ziel Uws knechts verblijden,
Ondersteun hem in zijn lijden,
Want ik hef mijn hart en oog,
Trouwe God, tot U omhoog.

HEER', door goedheid aangedreven,
Zijt Gij mild in 't schuldvergeven;
Wie U aanroeft in de nood,
Vindt Uw gunst oneindig groot;
HEER', neem mijn gebed ter ore;
Wil naar mijne smeking horen;
Merk, naar Uw goedgunstigheên,
Op de stem van mijn gebeên.

Leer mij naar Uw wil te hand'len,
'k Zal dan in Uw waarheid wand'len;
Neig mijn hart, en voeg het saam
Tot de vrees van Uwe naam.
Heer', mijn God, ik zal U loven,
Heffen 't ganse hart naar boven;
'k Zal Uw naam en majesteit
Eren tot in eeuwigheid.

3. Gods liefde sluit niemand uit

Gods liefde sluit niemand uit in de roepstem, in de nodiging, die ik heden aan uw oorpoort mag leggen. O, ik weet dat ik hier aan het vechten ben. Dat doe je elke keer als je preekt. Toen Paulus preekte stond die tovenaer naast hem. Zo gaat dat nu ook. Er zit iemand in uw oor te fluisteren: 'Niks van waar, niks van waar.' Ik mag ook iets aan uw oor leggen, dat wat in dit Boek staat, de Bijbel. Dat God, Die ons geschapen heeft, ons ook zoekt. En in die roepstem brandt het hart van God, Die de weg geopend heeft, niet door ons, maar in Zijn eigen Zoon.

God riep Kaïn niet om later een goede reden te hebben om hem te verdoemen. Denkt u dat? God riep Kaïn zodat Kaïn een goede reden had om God te zoeken. Daarom! Zullen we dat eens onthouden? Kaïn ging verloren. Waarom? Omdat hij niets antwoordde nadat Gods preek was geëindigd. Ik lees dat God sprak, maar Kaïn zei niets... Het bleef stil.

Hoe zult u straks naar huis gaan? God heeft tot uw oor gesproken. Zal het stil blijven? Ik bedoel: gaat u een antwoord geven op de vragen die dit hoofdstuk stelt? Dát zoekt God. Kaïn antwoordde God niet toen de Heere zijn bekering zocht. Later roerde hij wel zijn tong; toen stond hij te zeuren over de straf. En dan is God nóg genadig. Hij deed iets, zodat Kaïn zelf niet vermoord werd door de andere mensen die er toen al waren.

Maar nu antwoordt Kaïn God niet. Wat had hij dan moeten antwoorden? Wat wil God nu dat wij antwoorden? Want een preek moet beantwoord worden. God roept! In de dogmatiek noemen we dit de algemene roeping. En wat moeten we dan antwoorden?

Laten we eens met een belijdenis beginnen: 'Heere, wilt U de zonde van ongeloof eens tot zonde maken? Wilt U mij eens laten zien hoe ik Uw liefde verwerp en in óngeloof de boodschap van de duivel géloof.' Laten we het voor de Heere brengen. De Heere vraagt niet dat we onszelf goed maken of onszelf zalig maken. Dat zoekt Hij niet. Maar Hij zoekt dat deze man op z'n knieën komt. Hij zoekt dat wij voor Hem buigen en zeggen: 'Heere, ik heb U niets te geven. Ik kan U niet eens berouw geven. Ik kan U niet eens een antwoord geven. Maar wilt U mij leren wat Kaïn nooit leerde?'

Zult u Hem zoeken? Want Hij is niet altijd te vinden. Er kwam een tijd dat voor Kaïn de genadetijd voorbij was. Toen was het te laat. Ik hoop niet dat dat in ons leven gebeurt.

Amen.

Slotzang: Psalm 111: 1 en 6

Looft, Hallelujah, looft de HEER!
Mijn ganse hart verheft Zijn eer;
Ik zal Zijn naam en grootheid prijzen;
'k Zal, met d' oprechten onderling
Vereend, in hun vergadering
En raad, Hem plechtig eer bewijzen.

Zijn naam is heilig en geducht;
De vijand beeft op Zijn gerucht;
Maar 's HEEREN vrees zal altoos wezen
't Begin der wijsheid; wien Gods hand
Die doet betrachten, heeft verstand;
Zijn naam blijft eeuwiglijk geprezen.